

MOKINIŲ MOKYMOSI PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio Salomėjos Nėries pagrindinės mokyklos Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas (toliau tekste – Aprašas) reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą iš kiekvieno mokomojo dalyko, vertinimo proceso dalyvius ir jų vaidmenis.
2. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos apraše aptariami vertinimo tikslai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka.
3. Aprašas parengtas remiantis „Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu (toliau – Aprašas)“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309.
4. Aprašas patalpintas mokyklos svetainėje, e- dienyne, dalykų kabinetuose.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Vertinimo tikslai:

- 5.1. puoselėti kiekvieno mokinio prigimtines dvasines, intelektines, fizines galias, padėti atsiskleisti jo individualybei ir siekti kūrybiškumo, kad kiekvienas mokinys taptų oria, dorovinga, savo ir kitų sveikatą puoselėjančia, atsakinga už savo poelgius, pasirinkimus, konstruktyviai kuriančia savo ir Lietuvos kultūrą, gerovę ir ateitį asmenybe;
- 5.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
- 5.3. sudaryti vienodas galimybes visiems mokiniams, nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, pasiekti maksimalių jų galias atitinkančių ugdymosi rezultatų ir brandinti mokymosi visą gyvenimą nuostatą;
- 5.4. nustatyti mokinio ūgtį, mokytojo, mokyklos darbo sėkmę.

6. Vertinimo uždaviniai:

- 6.1. padėti mokiniui pažinti save, vertinti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti;
- 6.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas;
- 6.3. diferencijuoti ir individualizuoti mokymą(si);
- 6.4. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, pasiekimus, gebėjimus, daromą pažangą;
- 6.5. stiprinti ryšius tarp mokyklos, mokinio ir tėvų (globėjų, rūpintojų).

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

- 7.1. vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais;
- 7.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, pasiekimai ir pažanga;
- 7.3. mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą;

8. Vertinimo principai:

- 8.1. humaniškumas – pripažįstamas kiekvieno mokinio individualumas, asmens vertingumas, tikima geriausiai mokinių pradais, jo galiomis įveikti sunkumus;
- 8.2. objektyvumas – vertinimas atspindi realų mokinių žinių lygį, gebėjimą jas suvokti ir taikyti praktikoje; siekiant padėti mokiniams suvokti vertinimo rezultatus, vertinimas pažymiais papildomas žodiniu paaiškinimu, kodėl gautas vienas ar kitas įvertinimas;
- 8.3. tikslingumas – vertinimu siekiama padėti mokiniui suvokti savo mokymosi rezultatų lygį bei mokymosi spragas, ugdyti atsakomybės jausmą, žadinti pasitikėjimą savo jėgomis, skatinti norą mokytis;
- 8.4. įvairiapusiškumas – taikomi įvairūs vertinimo metodai (apklausa raštu ir žodžiu, testai, rašiniai ir t. t.) ir būdai (norminis ir kaupiamasis);
- 8.5. sistemingumas – mokiniai skatinami mokytis sistemingai, didėja jų atsakomybės jausmas, matoma, kaip mokinys mokėsi pusmečio ar mokslo metų eigoje; tėvai (globėjai, rūpintojai) nuolat informuojami apie vaikų mokymąsi bei rezultatus.;
- 8.6. bendradarbiavimas – mokinių pasiekimai ir pažanga, įgytos kompetencijos aptariama bendradarbiaujant mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams, mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams).

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

9. Mokinių žinios, gebėjimai ir kompetencijos vertinami vadovaujantis Bendrosiomis programomis, Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu, Švietimo ir mokslo ministerijos rekomendacijomis.

9.1. Planuodamas ugdymo procesą mokytojas planuoja ir vertinimą, jį sieja su mokymosi tikslais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus, įgytus mokiniui savarankiškai dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytas kompetencijas.

9.2. **Pagrindinio ugdymo programos** mokinių pasiekimams įvertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema.

Įvertinimas		Apibūdinimas
Lygiai	Pažymys	
Aukštesnysis	10	Mokinio pasiekimai visiškai atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Puikiai atsako į visus klausimus, teisingai atlieka sudėtingas nestandartines užduotis.
	9	Mokinio pasiekimai atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Gerai moka dalyką, lengvai atlieka sudėtingas tipines užduotis.
Pagrindinis	8	Mokinio pasiekimai atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Teisingai atlieka vidutinio sunkumo ir sunkesnes užduotis.
	7	Mokinio pasiekimai iš dalies atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Atsakymai teisingi, be klaidų, bet neišsamūs. Teisingai
	6	Mokinio pasiekimai iš dalies atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Atsakymai be esminių klaidų. Teisingai atlieka lengvas užduotis, bet nesuvokia sudėtingesnių.
Patenkinamas	5	Mokinio pasiekimai iš dalies atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Atsakymuose pasitaiko esminių klaidų. Suvokia tik svarbiausius dalyko klausimus, užduotis atlieka tik mokytojo padedamas.
	4	Mokinio pasiekimai nepakankamai atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Sunkiai suvokia dalyko esmę, daro daug klaidų, savarankiškai neatlieka lengvų užduočių.
Nepatenkinamas	3, 2, 1	Mokinio pasiekimai neatitinka numatomus mokinių pasiekimus. Moka tik nedidelę dalį kurso, daro daug esminių klaidų, neturi elementarių įgūdžių.

9.3. Vertindami mokytojai vadovaujasi metodinėse grupėse parengtomis dalyko vertinimo tvarkomis:

9.3.1. kompetencijos vertinamos ir įsivertinamos mokinių ir mokytojo sąveikoje, dialoguose, diskusijose;

9.3.2. renkant kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbus, komentarus, atsiliepimus, apdovanojimus, fotonuotraukas ir kt.) vertinimo aplankuose;

9.3.3. dalyko metodinėse grupėse aptariama kompetencijų vertinimo sistema.

10. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, projektų vertinimas:

10.1. mokomieji dalykai – dorinis ugdymas, šokis, žmogaus sauga ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės, kūno kultūros pratybas lankančių mokinių pasiekimai vertinami „įskaityta“, „neįskaityta“, kiti mokomieji dalykai vertinami pažymiu;

10.2. įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą;

10.3. dalykų moduliai vertinami „įskaityta“, „neįskaityta“, o darbų vertinimas pridedamas prie kaupiamojo vertinimo dalyko pamokose.

11. Adaptacinis laikotarpis:

11.1. penktųjų klasių mokiniams, naujai atvykusiems mokiniams į kitas klases du mėnesius nerašomi neigiami įvertinimai, vieną mėnesį nerašomi kontroliniai darbai;

11.2. pradėjusiems mokytis naują dalyką visą adaptacijos laikotarpį – 2 mėnesius, nerašomi nepatenkinami įvertinimai, neskiriami kontroliniai darbai.

12. Dalyko mokytojai su dalyko vertinimo tvarka supažindina mokinius per pirmąsias pamokas rugsėjo mėnesį; mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) apie dalyko vertinimo tvarką informuojami per pirmąją klasės tėvų susirinkimą. Dalyko vertinimo kriterijai skelbiami kabineto informaciniame stende, aplanke, e-dienyne.

13. Mokytojai, pradėdami naują temą, skyrių, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus.

14. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

14.1. jei dalykui mokytis skirta 1 savaitinė pamoka, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais per pusmetį;

14.2. jei dalykui mokytis skirtos 2 savaitinės pamokos, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais per pusmetį;

14.3. jei dalykui mokytis skirtos 3-5 savaitinės pamokos, vertinama ne mažiau kaip 7 pažymiais per pusmetį.

15. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

15.1. Kontrolinis darbas:

15.1.1. darbas raštu ne mažesnis kaip 30 minučių trukmės, skirtas patikrinti, kaip įvaldyta programos dalis (tema, kelios temos, skyrius, logiškai užbaigta dalis ir pan.);

15.1.2. apie kontrolinį darbą, testą mokiniai informuojami prieš savaitę, fiksuojant e-dienyne. Per vieną dieną klasei skiriamas tik 1 kontrolinis darbas;

15.1.3. pirmą dieną po mokinių atostogų, po šventinių dienų, po mokinio ligos kontrolinis darbas nerašomas;

15.1.4. jei mokinys dėl ligos ar kitų dokumentais patvirtintų pateisinamų priežasčių praleido daugiau kaip 80 proc. vienos temos pamokų, jis mokytojo ir mokinio sutarimu nuo kontrolinio darbo gali būti atleidžiamas;

15.1.5. mokiniai, praleidę kontrolinį darbą dėl pateisinamos priežasties, privalo atsiskaityti per 1-2 savaites po atvykimo dienos į mokyklą. Įvertinimas rašomas tada, kai mokinys parašė, pakomentuojant už ką gavo įvertinimą. Neatvykus atsiskaityti rašomas dvejetas;

15.1.6. jei mokinys, neatvykęs į kontrolinį darbą, negali nurodyti pateisinamos priežasties, jis privalo kontrolinį darbą atsiskaityti per savaitę. Įvertinimas rašomas tada, kai mokinys parašė darbą, pakomentuojant už ką gavo įvertinimą. Neatvykus atsiskaityti, rašomas dvejetas.

15.1.7. kontrolinio darbo rezultatus dalyko mokytojas e-dienyne fiksuoja ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas;

15.1.8. su ištaisytais darbais supažindinami mokiniai, vykdoma kontrolinio darbo analizė;

15.1.9. kontrolinis darbas perrašomas, jei daugiau nei 50% mokinių gavo neigiamą įvertinimą.

15.2. Apklausa raštu:

15.2.1. darbas raštu trunka mažiau nei 15 min. Apklausa atliekama ne daugiau kaip iš vienos pamokos medžiagos;

15.2.2. darbai grąžinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami ne vėliau kaip per savaitę;

15.2.4. iš anksto apie apklausą mokiniai neinformuojami.

15.3. Savarankiškas darbas:

15.3.1. darbas raštu, kurio trukmė pamokoje planuojama mokytojo nuožiūra.

15.3.2. jo metu mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų;

15.3.3. savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais ar kita informacine medžiaga;

15.3.4. patikrinimas gali vykti pasirinktinai (tikrinami ne visų mokinių darbai);

15.3.5. savarankiško darbo įvertinimas fiksuojamas pagal dalyko metodinės grupės priimtą vertinimo tvarką;

15.3.6. apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina (nebent būtų reikalingos priemonės: žinynai, žodynai, skaičiuotuvai ir kt.).

15.4. Rašinys, kūrybinis darbas:

15.4.1. rašomieji darbai rašomi 1-2 pamokas, apie juos pranešama prieš mėnesį, data tikslinama prieš savaitę;

15.4.2. darbai grąžinami ir įvertinimai paskelbiami per 2 savaites nuo parašymo dienos.

15.5. Laboratoriniai ir praktikos darbai:

15.5.1. tikrinamieji darbai, trunkantys ne mažiau kaip 35 min., jų metu tikrinami mokinių gebėjimai teorines žinias taikyti praktikoje;

15.5.2. apie laboratorinį (praktinį) darbą pranešama ne vėliau kaip prieš vieną pamoką, fiksuojant e-dienyne;

15.5.3. laboratoriniai (praktikos) darbai chemijos, fizikos ir biologijos pamokose vertinami pažymiu.

15.6. Praktiniai-kūrybiniai darbai:

15.6.1. praktiniai-kūrybiniai darbai skiriami ugdyti mokinių gebėjimus, teorines žinias pritaikyti praktikoje. Praktinės-kūrybinės užduoties atlikimo laikas priklauso nuo darbo sudėtingumo;

15.6.2. praktiniai-kūrybiniai darbai tikrinami ir vertinami pagal bendrus reikalavimus:

15.6.2.1. ar sugeba savarankiškai išsirinkti užduočiai reikalingus darbo įrankius, įrenginius, mašinas, ruošinius ir medžiagą; stebėti paruošiamųjų darbų nuoseklumą;

15.6.2.2. ar mokiniai turi pakankamai teorinių žinių bei praktinių gebėjimų, kad galėtų savarankiškai teisingai ir racionaliai atlikti užduotą praktinį-kūrybinį darbą;

15.6.2.3. kaip planuoja savo praktinį-kūrybinį darbą;

15.6.2.4. kaip pasiruošia savo darbo vietą ir įrankius;

15.6.2.5. ar sugeba naudotis papildoma technine ir technologine dokumentacija;

15.6.2.6. kaip atlieka pagrindinį praktinį darbą;

15.6.2.7. kaip dirbdami laikosi darbų saugos, sanitarijos bei higienos reikalavimų;

15.6.2.8. kaip tiksliai pagamintas dirbiny, jo dalys, ar atitinka brėžiniuose nurodytus matmenis;

15.6.2.9. kaip laikosi darbo drausmės, kaip baigia darbą ir susitvarko darbo vietą;

15.6.2.10. kaip mokiniai vertina ir įsivertina savo veiklą.

15.7. Projektiniai darbai:

15.7.1. rengiami iš vienos temos, bet gali būti integruoti;

15.7.2. apie projektinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, fiksuojant e-dienyne;

15.7.3. trumpalaikį projektą gali atlikti 1 mokinys arba mokinių grupė;

15.7.4. galutinis vertinimas susideda iš vertinimų, numatytų dalykų metodinių grupių vertinimo tvarkoje;

15.7.5. įvertinimas fiksuojamas e-dienyne projekto pristatymo dieną.

15.8. Rašytiniai (referatai) darbai:

15.8.1. mokiniai per pusmetį gali rašyti pasirinkta ar nurodyta tema tik 1 mokomojo dalyko darbą (suderinus su dėstančiu mokytoju);

15.8.2. pristačius referatą, jo įvertinimas įrašomas į e-dienyną.

15.9. Dalyvavimas olimpiadose, konkursuose, varžybose:

15.9.1. dalyvavimas mokyklos olimpiadose, konkursuose, varžybose vertinamas 10 balų;
15.9.2. už prizinę vietą rajone ar respublikoje papildomai įrašoma 10 balų.

15.10. Kaupiamasis vertinimas:

15.10.1. kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas;

15.10.2. kaupiamąjį vertinimo tikslas – skatinti mokymosi motyvą;

15.10.3. kaupiamąjį vertinimo kriterijus dalyko mokytojas aptaria su mokiniais per pirmąją pamoką;

15.10.4. kaupiamąjį vertinimo medžiagą mokytojas saugo iki mokslo metų pabaigos;

15.10.5. nutarimą dėl kaupiamąjį vertinimo konvertavimo į 10 balų sistemą tvarkos priima dalyko metodikos grupė.

16. Mokinys, nesutinkantis su įvertinimu, kreipiasi į dalyko mokytoją.

V. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO(SI) POREIKIŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS UGDYMO PROCESU IR BAIGUS PROGRAMĄ

17. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus:

17.1. pagrindinio ugdymo mokinių žinios ir supratimas, žinių taikymo ir mąstymo gebėjimai įvertinami pažymiais (10 balų vertinimo sistema).

18. Mokinio, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo dalykų programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimo būdai, kaip jie derės su Bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

19. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymo(si) poreikių, pusmečio ir metiniai įvertinimai fiksuojami e-dienyne:

19.1. mokinio, ugdomo pagal pagrindinio ugdymo bendrąją programą, pritaikytą bendrąją programą ir individualizuotą programą pasiekimai vertinami pažymiu.

19.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai, šokis, žmogaus sauga vertinami įrašu „įskaityta“, „neįskaityta“;

VI. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

20. Vedant pusmečio pažymius skaičiuojamas aritmetinis vidurkis (6,5-7; 6,4-6)

21. Mokiniui dalyko metinis įvertinimas išvedamas iš I ir II pusmečių aritmetinio vidurkio (suapvalinus iki sveikojo skaičiaus) įvertinimų.

22. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per mokyklos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“.

23. Jei mokinys neatliko mokyklos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, suteikiama reikiama mokymosi pagalba.

24. Pasibaigus ugdymo procesui, dalyko mokytojas teikia siūlymą mokyklos direktoriui skirti papildomus darbus, kelti į aukštesnę klasę arba palikti kartoti ugdymo programos mokinius, turinčius nepatenkinamą dalyko metinį įvertinimą. Sprendimas įforminamas mokyklos direktoriaus įsakymu:

24.1. jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu;

24.2. jei mokiniui skiriamas papildomas darbas, dalyko mokytojas ir mokinys susitaria dėl papildomo darbo atlikimo trukmės, konsultacijų, mokinio atsiskaitymo datos;

24.3. jei mokinio papildomas darbas buvo įvertintas nepatenkinamu įvertinimu arba praėjo nustatytas laikas, kada mokinys turėjo atsiskaityti (atlikti papildomą darbą), dalyko mokytojas išklauso mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimą ir teikia siūlymą mokyklos direktoriui kelti mokinį į aukštesnę klasę arba palikti kartoti ugdymo programos.

VII. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

25. Dalyko mokytojas:

- 25.1. pamokose pažymiu vertina įvairius mokinių veiklos aspektus (dalykinę pažangą, aktyvumą, gebėjimą dirbti grupėje, rasti kūrybišką sprendimą ir kt.);
- 25.2. kuria mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir įsivertinimo metodiką – parenka tinkamus ir įvairius vertinimo metodus, būdus, formas;
- 25.3. efektyviai derina formalųjį ir neformalųjį vertinimą;
- 25.4. vertindamas skatina mokinių mokymosi motyvaciją, stiprina jų pasitikėjimą savimi, siekia padėti mokiniams suvokti bei įveikti mokymosi spragas;
- 25.5. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius vertina individualiai;
- 25.6. nustato vertinimo kriterijus įskaitas laikantiems mokiniams;
- 25.7. sistemingai ir laiku teikia informaciją mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), klasės vadovui (nuolat fiksuoja mokymosi pasiekimus e-dienyne, laiku išveda pusmečių ir metinius įvertinimus);
- 25.8. vertina pastangas, nurodo atsilikimo priežastis, svarstant mokinio kėlimo į aukštesnę klasę klausimą.

26. Klasės vadovas:

- 26.1. seka ir vertina auklėtinių ugdymo ir saviugdos procesą;
- 26.2. aptaria su ugdytiniais jų veiklą bei rezultatus, moko įsivertinti pažangą, padeda mokiniams išvelgti mokymosi veiklos rezultatų priežastis, numatyti tolesnius ugdymosi tikslus bei jų įgyvendinimo būdus;
- 26.3. kartą per mėnesį (iki naujo mėnesio 7 dienos) informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), neturinčius galimybės prisijungti prie e-dienyno, apie mokinių mokymąsi bei kitą veiklą mokykloje – išspausdina mokinio mėnesio pažangumo ir lankomumo ataskaitas, o pasibaigus pusmečiui, metams – mokinio pusmečio, metinę pažangumo ir lankomumo ataskaitą;
- 26.4. bendradarbiauja su mokiniais, tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais ir mokytojais sprendžiant mokinių mokymosi bei vertinimo problemas;
- 26.5. teikia informaciją apie auklėtinį, svarstant jo kėlimą į aukštesnę klasę.

PRITARTA
Mokyklos tarybos posėdyje
2017 m. birželio 19 d. protokolas Nr. PT-3

PRITARTA
Mokytojų tarybos posėdyje
2017 m. birželio 19 d. protokolas Nr. MP-8